

شهریور ۱۴۰۴

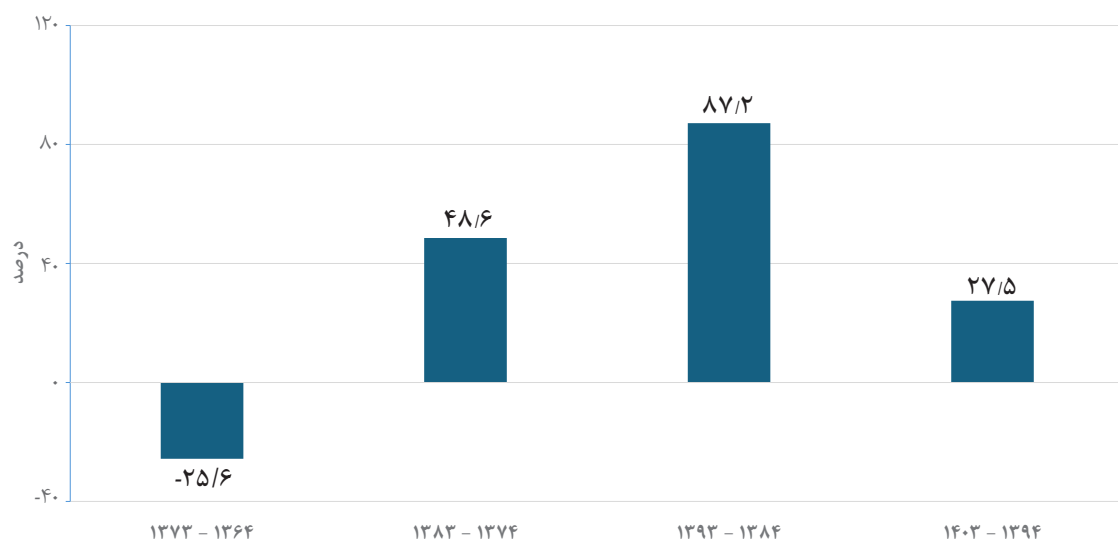
موتور خاموش تولید ثروت

واقع رشد تشکیل سرمایه ناخالص در ۱۰ سال گذشته در حداقل مقدار پس از دوران جنگ هشت ساله قرار گرفته است. این موضوع به این معناست که دولت‌های پیشین بویژه از دهه ۱۳۹۰ نتوانسته‌اند فضای مناسبی را برای سرمایه‌گذاران ایجاد کنند. یکی از دلایل مهم این موضوع را می‌توان در خروج آمریکا از برجام در سال ۱۳۹۷ و تشدید تحریم‌ها جست‌وجو کرد که نااطمینانی اقتصادی را در کشور بشدت افزایش داد.

یکی از ارکان اصلی توسعه اقتصادی کشور جذب سرمایه‌های داخلی و خارجی است. در واقع تصور رشد اقتصادی بدون سرمایه‌گذاری‌های کلان امکان ندارد. نگاهی به بخش تشکیل سرمایه ناخالص در آمار رشد اقتصادی مرکز آمار ایران نشان می‌دهد که این شاخص که حجم کل سرمایه‌گذاری‌ها در اقتصاد را نشان می‌دهد، در یک دهه اخیر ۲۷٫۵ درصد نسبت به دهه قبل رشد داشته است. این در حالی است که این نرخ در بازه ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۳ برابر با ۸۷٫۲ درصد و در بازه ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۳ برابر با ۴۸٫۶ درصد بوده است. در

رشد متوسط ۱۰ ساله هزینه نهایی تشکیل سرمایه ناخالص

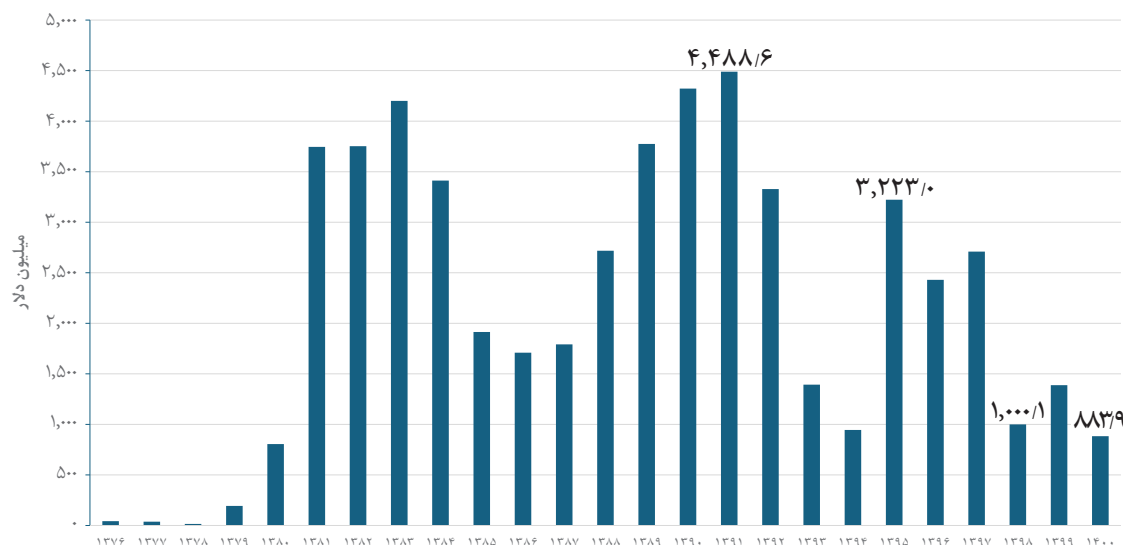
منبع داده: مرکز آمار ایران

حجم سرمایه‌گذارها در کشور از سال ۱۳۹۷ شدیدی یافت؛ به طوری که میانگین هزینه تشکیل سرمایه در یک دهه گذشته تنها ۲۷٫۵ درصد رشد داشته است. رقمی که پس از سال‌های جنگ هشت ساله بی سابقه بوده است.

حجم سرمایه‌گذاری خارجی در کشور حدود ۷۲ درصد کاهش یافته است. دولت چهاردهم در شرایطی با افت شدید سرمایه‌گذاری‌ها مواجه شده که کارشناسان تخمین می‌زنند کشور برای تحقق رشد ۸ درصدی به بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری نیاز دارد. موضوعی که رئیس‌جمهوری نیز آن را تأیید کرده است. با این حال در شرایط اقتصادی متلاطم موجود، دولت چهاردهم راه سختی را برای جذب سرمایه پیش رو دارد.

بازگشت تحریم‌ها علاوه بر افزایش نااطمینانی اقتصادی و تأثیر بر سرمایه‌گذاری داخلی، سرمایه‌گذاران خارجی را نیز از دسترس کشور دور کرد. به طوری که آمارهای بانک مرکزی نشان می‌دهد در سال ۱۴۰۰ حجم سرمایه‌گذاری خارجی در کشور از بیش از ۳۲۰۰ میلیون دلار در سال ۱۳۹۵ به حدود هزار میلیون دلار در سال ۱۳۹۸ رسید و پس از آن در سال ۱۴۰۰ به ۸۸۴ میلیون دلار کاهش یافت. در واقع می‌توان گفت طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۴۰۰

حجم سرمایه‌گذاری خارجی در کشور (۱۳۷۶ - ۱۴۰۰)

منبع داده: بانک اطلاعات سری‌های زمانی اقتصادی بانک مرکزی ایران

حجم سرمایه‌گذاری‌های خارجی در کشور در سال‌های اخیر افت شدیدی داشته و به کمتر از ۸۸۴ میلیون دلار در سال ۱۴۰۰ رسیده است.